

Raad van de
Europese Unie

Luxemburg, 17 juni 2019
(OR. en)

10048/19

CFSP/PESC 457
CSDP/PSDC 285
COPS 181
POLMIL 64
CIVCOM 88

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
d.d.:	17 juni 2019
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	10047/19
Betreft:	Conclusies van de Raad inzake veiligheid en defensie in het kader van de integrale EU-strategie - Conclusies van de Raad (17 juni 2019)

Hierbij gaan voor de delegaties de conclusies van de Raad inzake veiligheid en defensie in het kader van de integrale EU-strategie, die de Raad tijdens zijn 3700e zitting, op 17 juni 2019, heeft aangenomen.

CONCLUSIES VAN DE RAAD INZAKE VEILIGHEID EN DEFENSIE
IN HET KADER VAN DE INTEGRALE EU-STRATEGIE

Inleiding

1. Sinds de start van de integrale EU-strategie in juni 2016 heeft de EU op het gebied van veiligheid en defensie baanbrekende stappen ondernomen. De Raad is verheugd over de aanzienlijke vorderingen die zijn gemaakt om de Unie veiliger te maken en over haar rol als veiligheidsleverancier en mondiale speler, onder meer via haar gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (GVDB). De dreigingen van vandaag zijn complex en veranderlijk, en vereisen naast een alomvattende EU-respons die de koppeling maakt tussen interne en externe veiligheid dat een geïntegreerde aanpak van conflicten en crises wordt gehanteerd.
2. De Raad onderstreept dat de lidstaten en de EU-instellingen continu moeten samenwerken om deze dynamiek te behouden. De begonnen acties moeten consequent worden uitgevoerd, zodat het door de Raad in november 2016 overeengekomen EU-ambitieniveau daadwerkelijk wordt waargemaakt, namelijk ons vermogen versterken om te reageren op externe conflicten en crises, de capaciteiten van de partners opbouwen en de EU en haar burgers beschermen. De Raad herinnert aan de sturing die de Europese Raad in dit verband op verschillende momenten heeft verleend, alsook aan eerdere conclusies van de Raad.

3. De Raad roept daarom op tot een coherente en resultaatgerichte uitvoering van de veiligheids- en defensie-initiatieven – met name de permanente gestructureerde samenwerking (PESCO) met behulp van het herziene vermogensontwikkelingsplan (CDP) en de gecoördineerde jaarlijkse evaluatie inzake defensie (CARD), alsmede het pact inzake het civiele GVDB en de overeengekomen versterking van civiele en militaire structuren – in combinatie met de belangrijke nieuwe instrumenten waarvoor de EU plannen maakt in het volgende meerjarig financieel kader – waaronder het Europees Defensiefonds (EDF) en de financiële middelen voor militaire mobiliteit in de Connecting Europe Facility. Daarnaast bespreken de lidstaten momenteel het voorstel voor een Europese vredesfaciliteit buiten de begroting. De Raad wijst ook op de belangrijke bijdrage van het Athenamechanisme en ziet uit naar de voltooiing van de lopende evaluatie. Hij onderstreept dat het belangrijk is dat de EU-instellingen over voldoende deskundigheid beschikken opdat deze initiatieven en instrumenten doeltreffend worden uitgevoerd.
4. Door oplossingen te vinden voor Europa's huidige en toekomstige behoeften inzake veiligheid en defensie, versterkt de EU haar capaciteit om als veiligheidsleverancier op te treden, haar strategische autonomie, en haar vermogen tot samenwerking met partners. De Raad pleit voor nader strategisch beraad over deze aangelegenheden met als doel, waar mogelijk met partners en indien nodig alleen, meer verantwoordelijkheid voor de Europese veiligheid op te nemen om de EU-waarden en -belangen te behartigen. Dat vergt onder meer een gedeelde beoordeling van de dreigingen en uitdagingen, voldoende middelen die afgestemd zijn op de PESCO-verbintenissen en meer capaciteit en vermogens om EU-besluiten daadwerkelijk en coherent uit te voeren, evenals een meer geïntegreerde, duurzame, innoverende en concurrerende Europese industriële en technologische defensiebasis (EDTIB) in de hele Unie, die openstaat voor samenwerking. De Raad wijst er in overeenstemming met zijn conclusies van november 2017 opnieuw op dat dit tevens een versterking zal betekenen voor onze gezamenlijke inspanningen, met name ook in de context van de trans-Atlantische betrekkingen, en voor de bijdrage van Europa aan een op regels gebaseerde wereldorde met de VN in het middelpunt, en aan de Euro-Atlantische veiligheid.

5. In dit verband herinnert de Raad aan zijn conclusies over de versterking van het strategisch partnerschap tussen de VN en de EU inzake vredesoperaties en crisisbeheersing van september 2018, wijst hij op de langdurige samenwerking tussen de VN en de EU inzake vredeshandhaving en civiele, politieke en militaire crisisbeheersing, en onderstreept hij dat het belangrijk is de nauwe samenwerking tussen de EU en de VN voort te zetten.

De Raad wijst erop dat het voor de EU een essentiële politieke prioriteit blijft de twee gezamenlijke verklaringen over de samenwerking tussen de EU en de NAVO die in juli 2016 in Warschau en in juli 2018 in Brussel door de voorzitter van de Europese Raad, de voorzitter van de Europese Commissie en de secretaris-generaal van de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie werden ondertekend, snel en aantoonbaar uit te voeren, met als algemene doelstelling een echt partnerschap tussen beide organisaties op te bouwen door samen te werken met en in het belang van alle lidstaten. De Raad is ingenomen met de continue nauwe en wederzijds versterkende samenwerking met de NAVO op gebieden van gedeeld belang, met volledige inachtneming van de beginselen van inclusiviteit, wederkerigheid en besluitvormingsautonomie van de beide organisaties.

In dat verband stelt de Raad thans het volgende.

GVDB-missies en -operaties

6. De Raad wijst op de significante bijdrage van de GVDB-missies en -operaties aan internationale vrede en stabiliteit en op het feit dat dit een essentieel onderdeel vormt van de geïntegreerde EU-aanpak van conflicten en crises. Momenteel heeft de EU tien civiele GVDB-missies en zes militaire GVDB-operaties naar drie continenten uitgestuurd waarvoor thans 4 500 mannen en vrouwen worden ingezet. De Raad spreekt zijn waardering uit voor het werk dat wordt verricht door al het civiele en militaire personeel dat hieraan deelneemt. Hij spoort de lidstaten aan om deze missies en operaties te voorzien van de nodige middelen en personeel opdat de taken ervan naar behoren kunnen worden vervuld. Hij wijst erop dat de EU op alle operationele gebieden zeer deskundig is en aanwezig is in strategische zeegebieden, en roept met name op tot strategische bezinning over de algemene maritieme aanwezigheid van de EU in het licht van de maritieme veiligheidsstrategie van de EU en het bijbehorende actieplan voor de toepassing ervan.

7. Hij herinnert aan zijn conclusies van november 2018 in verband met de doelstelling van het militair plannings- en uitvoeringsvermogen (MPCC) voor 2020 en benadrukt dat het geleidelijk, afdoende en tijdig moet worden voorzien van de nodige personele middelen. Hij wijst ook opnieuw op de nauwe civiel-militaire coördinatie tussen het MPCC en de civiele tegenhanger ervan, het civiel plannings- en uitvoeringsvermogen (CPCC), via de Gezamenlijke Cel ondersteuningscoördinatie (JSCC).

Klimaatverandering

8. Hij onderstreept het belang van milieuvraagstukken en klimaatverandering voor veiligheid en defensie, zoals wordt geschetst in de conclusies van de Raad over klimaatdiplomatie van februari 2019. De Raad is ook tevreden dat de EU-acties inzake conflictpreventie en duurzame veiligheid meer oog hebben voor het klimaat en benadrukt de noodzaak van gepaste risicobeoordelings- en risicobeheersstrategieën. Hij is zich ervan bewust dat klimaatverandering van invloed is op GVDB-missies en -operaties en gevolgen heeft voor de planning en ontwikkeling van militaire vermogens. De Raad ziet ernaar uit de werkzaamheden voort te zetten en de samenwerking tussen verschillende actoren op alle relevante werkgebieden inzake veiligheid en defensie te intensiveren, met name door bij de beoordeling van mondiale dreigingen en uitdagingen rekening te houden met de gevolgen van klimaatverandering.

Pact inzake het civiele GVDB

9. De Raad herinnert eraan dat hij in november 2018 samen met de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, het pact inzake het civiele GVDB heeft goedgekeurd, en bevestigt zijn vaste voornemen om het civiele GVDB slagkrachtiger, doeltreffender, flexibeler en responsiever te maken en meer te laten aansluiten bij andere EU-actoren en -beleidsmaatregelen en bij partners. Hij wijst op het belang van een volledige en coherente uitvoering wat betreft deze drie onderdelen.
10. Hij ziet uit naar de eerste jaarlijkse evaluatieconferentie, die is gepland in de tweede helft van 2019, om de balans op te maken van de vorderingen met de uitvoering van de drie onderdelen van het pact, en wel op nationaal niveau, op basis van de nationale uitvoeringsplannen, en op EU-niveau, op basis van het gezamenlijk actieplan.

11. De Raad is ingenomen met het werk dat de EDEO en de Commissiediensten hebben verricht in het kader van het gezamenlijk actieplan, waarin zij beschrijven welke reeks acties op EU-niveau moet worden ondernomen om de uitvoering van het pact inzake het civiele GVDB te ondersteunen. Hij merkt op dat de werkzaamheden tot uitvoering van het gezamenlijk actieplan al zijn gestart en verzoekt in dit verband de EDEO en de Commissiediensten concrete streefdoelen op te stellen vóór de jaarlijkse evaluatieconferentie.
12. Na de jaarlijkse evaluatieconferentie inzake het civiele GVDB zal de Raad in november op dit onderwerp terugkomen om politieke sturing te verlenen en aan te geven welke koers in de toekomst moet worden gevolgd.

Coherentie

13. De Raad verwelkomt het verslag van de hoge vertegenwoordiger/de vicevoorzitter van de Commissie/het hoofd van het agentschap over de wisselwerking, verbanden en samenhang tussen EU-initiatieven op defensiegebied (CARD, PESCO, EDF) die bijdragen tot het waarmaken van het uit de integrale EU-strategie voortvloeiende EU-ambitieniveau inzake veiligheid en defensie en dus tot de versterking van het vermogen van de Unie om als veiligheidsleverancier meer verantwoordelijkheid op te nemen. De Raad onderstreept dat dit verslag de aanzet geeft tot een voortdurend streven naar samenhang tussen EU-initiatieven op defensiegebied, zulks op basis van een inclusief proces met een rol voor alle EU-lidstaten.
14. Hij wijst in dit verband op de goede vorderingen die samen met de lidstaten zijn gemaakt om ervoor te zorgen dat deze initiatieven, die weliswaar losstaan van elkaar en verschillende rechtsgronden hebben, toch samenhang vertonen en elkaar wederzijds versterken. Daarbij is ook gebruik gemaakt van de nauwe coördinatie tussen de ondersteunende instellingen en organen op EU-niveau (Commissie, EDEO, EDA).

15. De Raad roept op tot voortdurende inspanningen, in het verlengde van het verslag, om te zorgen voor nog meer synergie tussen de EU-initiatieven op defensiegebied en meer coördinatie tussen de bevoegde EU-actoren, zodat de defensiesamenwerking, die gericht is op een versterking van de Europese vermogens, efficiënter verloopt en meer resultaten oplevert. De Raad herinnert er in dit verband aan dat, zoals overeengekomen in zijn conclusies van juni 2018, de prioriteiten van de EU op het gebied van vermogensopbouw, die uitgaan van de tekortkomingen van de militaire GVDB-vermogens, de langetermijntendensen op het gebied van vermogen en technologie, de defensieplannen van de lidstaten en de lering die is getrokken uit GVDB-missies en -operaties, een belangrijke referentie vormen voor de vermogensontwikkeling van de lidstaten en de EU, en ziet uit naar de ontvangst van de bijbehorende "strategic context cases" nadat zij eind juni 2019 zijn goedgekeurd door het EDA-bestuur.
16. De Raad wijst erop dat nog meer coherentie nodig is in de tijdlijnen van de verschillende processen tot nadere ontwikkeling van wisselwerking, en dat de lidstaten tegelijk moeten worden aangemoedigd EU-initiatieven op defensiegebied te integreren in nationale defensieplanningprocessen. De EU-instellingen en -organen worden aangespoord waar mogelijk consistentie te bevorderen in de rapportage van de lidstaten en hen in dit verband te ondersteunen.
17. De Raad pleit ervoor het verband tussen vermogensontwikkeling en de operationele beschikbaarheid van strijdkrachten voor GVDB-missies en -operaties verder te versterken, ook in het licht van de PESCO-verbintenissen.
18. De Raad verzoekt de hoge vertegenwoordiger/de vicevoorzitter van de Commissie/het hoofd van het Europees Defensieagentschap om door te gaan met het bevorderen van de coherente uitvoering van de initiatieven op defensiegebied (CARD, PESCO, EDF) in nauwe coördinatie met de lidstaten en middels nauwe samenwerking tussen de EDEO, de Commissiediensten en het EDA.

19. De Raad besluit in november 2019 op dit onderwerp terug te komen om de geboekte vooruitgang te beoordelen, onder meer op basis van nog meer inbreng van de lidstaten, met het oog op een tweede verslag van de hoge vertegenwoordiger/de vicevoorzitter van de Commissie/het hoofd van het agentschap over coherentie in mei 2020. Op basis van dat verslag zal de Raad sturing verlenen over het verbeteren van verbanden en synergieën tussen relevante initiatieven op defensiegebied die het ambitieniveau van de Unie moeten waarmaken.

Permanente gestructureerde samenwerking (PESCO)

Met betrekking tot de permanente gestructureerde samenwerking (PESCO) stelt de Raad het volgende.

20. Het verheugt de Raad dat de eerste jaarlijkse PESCO-cyclus is voltooid alsook dat de deelnemende lidstaten vorderingen hebben gemaakt met het vervullen van de verdergaande verbintenissen, met name in verband met defensiebudgetten, gezamenlijke defensie-investeringen en de ingebruikname van EU-toepassingen, -initiatieven en -instrumenten op het gebied van nationale defensieplanning, zoals het CDP, de CARD en het EDIDP, en hij verzoekt de deelnemende lidstaten om aanzienlijke vorderingen te maken met de nadere uitvoering van de verdergaande verbintenissen op andere gebieden, als beschreven in de op 14 mei 2019 door de Raad aangenomen aanbeveling, op basis van het eerste jaarverslag van de hoge vertegenwoordiger over de status van de uitvoering van de PESCO.
21. De Raad wijst erop dat de deelnemende lidstaten de werkzaamheden zullen voortzetten en de aandacht zullen toespitsen op de snelle en doeltreffende uitvoering van de bestaande 34 PESCO-projecten, en moedigt hen aan om gezamenlijk nieuwe projectvoorstellen in te dienen. Die zullen – met het oog op de wijziging van Besluit (GBVB) 2018/1797 van de Raad in november 2019 – uiterlijk 31 juli 2019, behalve op andere criteria, worden beoordeeld op het maturiteitsniveau van het projectvoorstel, alsmede een eerste overzicht van de financiële en andere noodzakelijke middelen ervoor, rekening houdend met de sturing in de op 14 mei 2019 aangenomen aanbeveling. De Raad benadrukt voorts dat in het kader van de PESCO uit te voeren projecten gericht zijn op het ontwikkelen van defensievermogens en het verbeteren van de operationele beschikbaarheid van strijdkrachten. Er wordt aan herinnerd dat de projectleden de mogelijkheid hebben om de Commissie, waar passend, bij het verloop van het project te betrekken, in overeenstemming met de governanceregels voor PESCO-projecten.

22. Conform de conclusies van de Raad van 13 november 2017 en van 18 november 2018 onderkent de Raad dat een derde staat in staat zou kunnen zijn, en ook gehouden zou zijn, om een aanzienlijke meerwaarde aan de PESCO-projecten te leveren, tot een versterking van de PESCO en het GVDB bij te dragen en veeleisendere verplichtingen na te komen, met volledige inachtneming van het beginsel van de besluitvormingsautonomie van de EU en haar lidstaten. De Raad ziet in dit verband uit naar de zo spoedig mogelijke vaststelling van een besluit van de Raad over de algemene voorwaarden waarop derde landen bij wijze van uitzondering zouden kunnen worden uitgenodigd om deel te nemen aan afzonderlijke PESCO-projecten, overeenkomstig artikel 4, lid 2, onder g), en artikel 9 van het besluit van de Raad tot instelling van de PESCO, de in de PESCO-kennisgeving verstrekte sturing en het besluit van de Raad betreffende de gemeenschappelijke reeks governanceregels.

CARD

23. De Raad ziet uit naar de start van de eerste volledige CARD-cyclus, die begint met bilaterale CARD-dialogen in september 2019, teneinde de ministers in het najaar van 2020 een alomvattend beeld te schetsen van de staat van het Europese vermogenslandschap. Dankzij de aanstaande "strategic context cases" zal de CARD, met de inzet van de relevante stakeholders, ook nog meer samenwerkingsmogelijkheden in kaart brengen ter bevordering van de uitvoering van de overeengekomen prioriteiten van de EU op het gebied van vermogensopbouw, waaronder ook de vermogensdoelstellingen met een grote impact (high impact capability goals), met het oog op het ontwikkelen van een coherente reeks bruikbare, inzetbare, interoperabele en duurzame vermogens.
24. De Raad neemt er nota van dat er is gezorgd - en onverminderd wordt gezorgd - voor samenhang tussen de resultaten van de CARD, het vermogensontwikkelingsplan en de desbetreffende NAVO-processen, zoals het defensieplanningsproces van de NAVO, daar waar behoeften elkaar overlappen en rekening houdend met de verschillende aard van beide organisaties en hun respectieve verantwoordelijkheden.

Europees Defensiefonds

25. Nu het Europees Parlement en de Raad in februari tot een gemeenschappelijke lezing zijn gekomen over de desbetreffende verordening, ziet de Raad uit naar de snelle vaststelling en implementatie van het Europees Defensiefonds, zodra er een totaalakkoord over het meerjarig financieel kader (MFK) voor 2021-2027 is bereikt. De Raad benadrukt dat het fonds belangrijk is om bij te dragen tot een EDTIB met meer concurrentievermogen, efficiëntie en innovatiecapaciteit in de hele Unie. De Raad is er ook mee ingenomen dat het EDF de taak zou krijgen baanbrekende defensietechnologieën te bevorderen.
26. De Raad is verheugd met de vorderingen met de uitvoering van het industrieel ontwikkelingsprogramma voor de Europese defensie (EDIDP, 2019-2020), met name de goedkeuring in maart van het meerjarig werkprogramma, waarin categorieën van projecten met een rol voor Europese grensoverschrijdende samenwerking zijn opgenomen en dat gericht is op samenwerkingsprojecten met een EU-meerwaarde, en de bekendmaking van de oproep tot het indienen van voorstellen in april van dit jaar. In dit verband verheugt de Raad zich op de indiening van voorstellen voor ambitieuze projecten die voldoen aan de EDIDP-toekenningcriteria.
27. De Raad is ingenomen met de vooruitgang die is geboekt met de uitvoering van de voorbereidende actie inzake defensieonderzoek (PADR, 2017-2019), alsmede met de goedkeuring van het werkprogramma ervan voor 2019 en de bekendmaking van de bijbehorende oproep tot het indienen van voorstellen.

Eén geheel van strijdkrachten

28. De Raad wijst erop dat de lidstaten slechts over "één geheel van strijdkrachten" beschikken die zij in verschillende kaders kunnen gebruiken, en dat de ontwikkeling van de defensievermogens van de lidstaten in EU-kader dus tevens de vermogens zal helpen versterken die potentieel ter beschikking staan van andere kaders, waaronder de VN en de NAVO.

Samenwerking EU-NAVO

29. De Raad herhaalt wat in zijn conclusies van 6 december 2016, 19 juni 2017, 5 december 2017 en 19 november 2018, en in die van de Europese Raad van december 2018 staat; hij is, gelet op het feit dat de EU en de NAVO gemeenschappelijke waarden hebben en dat zij zich voor gemeenschappelijke veiligheidsuitdagingen gesteld zien, ingenomen met het vierde voortgangsverslag dat gezamenlijk werd ingediend door de hoge vertegenwoordiger/vice-voorzitter/het hoofd van het Agentschap en de secretaris-generaal van de NAVO betreffende de uitvoering van de gemeenschappelijke reeks voorstellen (een reeks van 74 actiepunten) waarbij belangrijke verwezenlijkingen werden onderstreept, onder meer op het vlak van politieke dialoog, militaire mobiliteit, de bestrijding van hybride dreigingen, parallelle en gecoördineerde oefeningen, evenals defensievermogens.
30. In dit verband verheugt het de Raad dat de politieke dialoog tussen de twee organisaties naar een hoger niveau is getild, zowel in een formele als in een informele context, als een essentieel instrument voor het verder versterken van wederzijds begrip, het opbouwen van vertrouwen en het waarborgen van transparantie, juicht hij de sterke inzet van de lidstaten toe, en kijkt hij uit naar verdere evenwichtige en wederzijdse briefings. Daarnaast beklemtoont de Raad het belang van het concept van de parallelle en gecoördineerde oefening (PACE) en spoort hij zowel de EU als de NAVO aan om op een meer gestructureerde wijze met deze oefeningen door te gaan, voortbouwend op de lessen die in 2017 en 2018 werden geleerd. Hij nodigt de hoge vertegenwoordiger uit om, in nauwe samenwerking met de Commissie en het secretariaat-generaal van de Raad en in overleg met de NAVO, een voorstel in te dienen voor de toekomst van het PACE-concept. Voorts is de Raad ingenomen met de lopende inspanningen van de EU en de NAVO om hun activiteiten inzake capaciteitsopbouw op het gebied van veiligheid en defensie voor partnerlanden te coördineren en moedigt hij verdere gesprekken aan om de samenwerking op dit gebied nog verder uit te breiden. De Raad is ook ingenomen met de nauwere samenwerking op het gebied van terrorismebestrijding. Hij is zich bewust van het belang van voortdurende operationele en tactische samenwerking ter plaatse en onderstreept hoe belangrijk het is dat interoperabiliteit wordt gewaarborgd, met name in het kader van crisisbeheersingsoperaties.

31. De Raad bevestigt dat er dankzij parallelle en gecoördineerde inlichtingenanalyse belangrijke stappen werden gezet op het vlak van situationeel bewustzijn, en waardeert ook de belangrijke vooruitgang die het Europees Kenniscentrum voor de bestrijding van hybride dreigingen in Helsinki heeft geboekt in de strijd tegen hybride dreigingen. Het Centrum blijft steun verlenen op belangrijke gebieden zoals opleiding en oefeningen door middel van specifieke educatieve evenementen voor zowel EU-lidstaten als NAVO-bondgenoten. De Raad benadrukt ook dat de samenwerking tussen de EU en de NAVO op het gebied van cyberdefensie moet worden versterkt.
32. De Raad onderstreept, naar het voorbeeld van de goede ervaringen op het gebied van militaire mobiliteit, het belang van een onbelemmerde, inclusieve en niet-discriminerende uitwisseling van informatie tussen de EU en de NAVO voor het versterken en verbeteren van de samenwerking tussen deze twee organisaties. In dit verband spoort de Raad, op basis van de lessen die uit de proef betreffende de tenuitvoerlegging van het PACE-concept werden getrokken, ook aan tot een intensievere uitwisseling van niet-gerubriceerde en gerubriceerde informatie in toekomstige PACE-oefeningen, als eerste stap voor de uitwisseling van informatie in reële crisissituaties.
33. De Raad herhaalt dat de samenwerking tussen de EU en de NAVO zich zal blijven voltrekken in een geest van volledige openheid en transparantie, met volledige inachtneming van de autonome besluitvorming en de procedures van beide organisaties in nauwe samenwerking met, en met de volledige betrokkenheid van, alle lidstaten. Zij is gebaseerd op de beginselen inclusiviteit en wederkerigheid, zonder afbreuk te doen aan het specifieke karakter van het veiligheids- en defensiebeleid van de verschillende lidstaten.
34. De Raad brengt in herinnering dat de samenwerking van de NAVO met EU-lidstaten die geen NAVO-lid zijn een integrerend onderdeel vormt van de samenwerking tussen de EU en de NAVO. In dit verband is de Raad ingenomen met de positieve bijdrage van EU-lidstaten die geen NAVO-lid zijn aan NAVO-activiteiten. Dergelijke activiteiten zijn een integrerend onderdeel van de samenwerking tussen de EU en de NAVO en de Raad is een sterke voorstander van de voortzetting ervan.

35. De Raad herinnert eraan dat de uitvoering van de gemeenschappelijke reeks voorstellen een aanhoudend en langdurig proces is dat van alle belanghebbenden gestage inzet en gezamenlijke inspanningen vergt. De Raad verzoekt de hoge vertegenwoordiger/vice-voorzitter/het hoofd van het Agentschap daarom verder werk te maken van de uitvoering ervan, in nauwe samenwerking met de lidstaten, opdat hun volledige betrokkenheid en transparantie verzekerd zijn, en ziet uit naar het volgende gezamenlijk ingediende verslag in juni 2020.

EU-VN

36. De Raad herhaalt dat de EU, samen met haar lidstaten, sterk gehecht is aan een sterke Verenigde Naties als basis van de multilaterale, op regels gebaseerde orde, herinnert eraan dat de EU dankzij haar partnerschap met de VN beter haar rol als mondiale speler op het gebied van vrede en veiligheid kan vervullen ter ondersteuning van effectief multilateralisme en is, wat dit betreft, ingenomen met de geboekte vooruitgang zoals beschreven in het uitvoeringsverslag betreffende het strategisch partnerschap tussen de VN en de EU inzake vredesoperaties en crisisbeheersing: Prioriteiten voor 2019-2021.

Partnerschappen

37. De Raad benadrukt het belang van meer samenwerking op het gebied van vrede, veiligheid en defensie met partnerorganisaties en partnerlanden, en onderstreept de noodzaak van een strategische benadering van partnerschappen, in overeenstemming met de integrale EU-strategie en eerdere conclusies van de Raad. De Raad is in dit verband ingenomen met het jaarverslag 2018 over de samenwerking met de partnerlanden in het kader van het GVDB.

Artikel 42, lid 7, VEU en artikel 222 VWEU

38. De Raad verzoekt de lidstaten om de lessen die zijn vastgesteld na de eerste activering van artikel 42, lid 7, VEU te bespreken en herinnert aan het belang van wederzijdse bijstand en/of solidariteit op grond van artikel 42, lid 7, VEU en artikel 222 VWEU. De Raad herinnert eraan dat voor de staten die lid zijn van de NAVO, deze organisatie de grondslag en het instrument van hun collectieve defensie blijft. Het specifieke karakter van het veiligheids- en defensiebeleid van alle lidstaten van de EU zal volledig in acht worden genomen.

Bestrijding van hybride bedreigingen

39. De Raad benadrukt weliswaar dat hybride bedreigingen een veelzijdige en steeds veranderende aard hebben en herinnert eraan dat de primaire verantwoordelijkheid voor de bestrijding van hybride bedreigingen bij de lidstaten ligt, maar is ingenomen met het verslag over de uitvoering van het gezamenlijk kader voor de bestrijding van hybride bedreigingen (2016) en over de gezamenlijke mededeling over het vergroten van de weerbaarheid en het opvoeren van het vermogen om hybride bedreigingen aan te pakken (2018). Zowel het gezamenlijk kader als de gezamenlijke mededeling werden in een behoorlijk tempo uitgevoerd en na de aanslag in Salisbury versneld, met name wat betreft omgevingsbewustzijn, strategische communicatie, chemische, biologische, radiologische en nucleaire risico's, cyberveiligheid en contraspionage. De Raad is tevens verheugd over de vooruitgang die is geboekt met betrekking tot de in de lidstaten uitgevoerde enquête over hybride risico's (actie 1 van het gezamenlijk kader) en verzoekt de Commissie en de EDEO om de in het kader van deze actie vastgestelde kwetsbaarheden overeenkomstig de conclusies van 6 juni 2019 aan de orde te stellen.
40. De Raad is ingenomen met het toenemende aantal mogelijke responsmaatregelen op EU-niveau, met inbegrip van het invoeren van de autonome sanctieregeling voor cyberaanvallen als onderdeel van het instrumentarium voor cyberdiplomatie en de autonome sanctieregeling tegen het gebruik van chemische wapens.
41. De Raad is verheugd over de gecoördineerde respons op desinformatie via het actieplan tegen desinformatie en over het opzetten van het systeem voor snelle waarschuwingen, samen met de lidstaten, zodat informatie beter kan worden gedeeld. De Raad verzoekt de Commissie en de hoge vertegenwoordiger zich verder en op gecoördineerde wijze in te spannen om de democratische systemen van de Unie te beschermen en de onmiddellijke en langdurige dreigingen van desinformatie te bestrijden, als integraal onderdeel van een solidere weerbaarheid van de EU tegen hybride bedreigingen.

42. Hij benadrukt dat zowel de lidstaten als de EU nog werk voor de boeg hebben om hun weerbaarheid te versterken en de samenlevingsbrede en overheidsbrede benaderingen tot stand te brengen, en hun vermogen op te voeren om hybride bedreigingen aan te pakken, onder meer op het gebied van cyberveiligheid, strategische communicatie en contraspionage. Dit werk moet worden gecoördineerd en versterkt in alle relevante beleidssectoren, ook inzake de koppeling tussen interne en externe veiligheid. De Raad houdt rekening met de eigen capaciteit voor autonome analyse van de EU, maar benadrukt ook het belang van een verdere versterking van de weerbaarheid van de lidstaten en van de partners, in nauwe samenwerking met partners zoals de NAVO.
43. Hij ziet uit naar de verdere verbetering van het omgevingsbewustzijn, met name via de EU-Fusiecel voor analyse van hybride bedreigingen.
44. De Raad dringt aan op verdere gezamenlijke inspanningen om de EU-instellingen en -organen, hun informatie- en communicatienetten en besluitvormingsprocessen tegen vijandige activiteiten van kwaadwillige actoren te beschermen.

Cyberdefensie

45. De Raad benadrukt dat de EU en haar lidstaten, om in te spelen op de zich ontwikkelende veiligheidsproblemen, krachtige cyberveiligheids- en cyberdefensiecapaciteiten moeten versterken en verder moeten ontwikkelen, waarbij zij onder meer gebruik moeten maken van de op handen zijnde "Cyber Defence Strategic Context Case". De Raad benadrukt dat cyberspace een belangrijk activiteitsgebied is en dat EU-missies en -operaties in toenemende mate afhankelijk zijn van ononderbroken toegang tot een veilige cyberspace.
46. De Raad is ingenomen met de vorderingen bij de uitvoering van het EU-beleidskader voor cyberdefensie en moedigt verdere inspanningen aan door de ontwikkeling van de cyberdefensiecapaciteit van de EU-lidstaten te ondersteunen en de cyberveiligheid van de veiligheids- en defensie-infrastructuur van de EU te versterken.

Omgevingsbewustzijn

47. De Raad is verheugd over de vooruitgang die is geboekt bij het versterken van de gezamenlijke capaciteit op het gebied van inlichtingenanalyse (SIAC) als het functioneel kader voor samenwerking tussen het "EU Intelligence Analysis and Situation Centre" en het directoraat inlichtingen van de militaire staf van de Europese Unie, teneinde het Europees omgevingsbewustzijn aanzienlijk te vergroten. De Raad benadrukt ook de waardevolle bijdrage van het Satellietcentrum van de EU aan deze inspanning.
48. De Raad dringt erop aan de lidstaten SIAC nog meer blijven steunen met analyseproducten van hun inlichtingendiensten, en hij moedigt aan om na te gaan hoe de lessen die zijn getrokken uit de recente verbeteringen van de Europese samenwerking op het gebied van defensie kunnen worden gebruikt om de samenwerking op het gebied van de inlichtingenanalyse en omgevingsbewustzijn van de EU nog te verbeteren.

Energie-uitdagingen

49. De Raad roept op tot het versterken van de samenwerking bij het aanpakken van uitdagingen op het gebied van energiezekerheid, onder meer door middel van energie-efficiëntie, hernieuwbare energieoplossingen en de bescherming van kritieke energie-infrastructuur. De Raad is ingenomen met alle vorderingen die zijn geboekt in het kader van het overlegforum over duurzame energie in de defensie- en veiligheidssector (CF SEDSS) sinds de start ervan in 2016 en kijkt uit naar de volgende fase van de CF SEDSS, zoals op 12 juni 2019 in Boekarest is aangekondigd. De Raad verzoekt de lidstaten, de EDEO, de Commissie en het EDA om binnen de defensiesector concrete oplossingen te ontwikkelen voor veilige en duurzame energiemodellen die leiden tot grotere weerbaarheid en operationele efficiëntie, ook in het kader van klimaatverandering, overeenkomstig de desbetreffende conclusies van de Raad.

Militaire mobiliteit

50. Onder verwijzing naar zijn conclusies van 25 juni 2018 en 19 november 2018, verwelkomt de Raad de inspanningen die worden geleverd om zowel op EU-niveau als door de lidstaten, op coherente en gecoördineerde wijze en in nauwe samenwerking met de NAVO binnen het raam van de uitvoering van de gezamenlijke verklaringen, de militaire mobiliteit te verbeteren. De Raad wijst er nogmaals op dat de toezeggingen van de lidstaten en alle betrokken nationale instanties moeten worden nagekomen, met volledige eerbiediging van de nationale soevereiniteit, besluitvorming en wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen, onder meer inzake militaire verplaatsingen, investeringen in vervoersinfrastructuur en milieuvoorschriften en -beginselen. Alle beslissingen zullen per geval en met volledige betrokkenheid van alle betrokken nationale instanties worden genomen.
51. De Raad dringt erop aan dat met et de desbetreffende PESCO-projecten vooruitgang wordt geboekt en dat aan de vier maatregelen op nationaal niveau voor eind 2019 is tegemoetgekomen, zoals overeengekomen in de conclusies van de Raad inzake veiligheid en defensie van 25 juni 2018, met name in punt 18 daarvan. De Raad zal de vorderingen met de uitvoering van deze vier nationale maatregelen zo snel mogelijk evalueren en beoordelen, waarbij hij indien mogelijk ambitieuzere tijdsgebonden doelstellingen zal vaststellen. In dat verband dringt de Raad ook aan op nauwe coördinatie tussen de EU en de NAVO om soortgelijke taken en verantwoordelijkheden vast te stellen voor de nationale contactpunten op het gebied van militaire mobiliteit, en op nauwe samenwerking bij douanegerelateerde activiteiten, met inbegrip van digitalisering.

52. De Raad verwelkomt het eerste voortgangsverslag van de hoge vertegenwoordiger en de Commissie over de uitvoering van het actieplan inzake militaire mobiliteit, alsook de goede vorderingen en tastbare resultaten op belangrijke gebieden. Met name de militaire behoeften inzake militaire mobiliteit binnen en buiten de EU, die in november 2018 door de Raad zijn goedgekeurd, zijn gezamenlijk door de Commissie en de EDEO/EUMS geanalyseerd om de hiaten aan het licht te brengen tussen de militaire behoeften en de parameters van het trans-Europees vervoersnet (TEN-V), waarbij rekening moet worden gehouden met de haalbaarheid, de bestaande uitrusting en de technische haalbaarheid, financiële en engineeringoverwegingen, en met de geografische werkelijkheid. Rekening houdend met de analyse van de hiaten ziet de Raad uit naar een spoedige actualisering van de technische en geografische militaire behoeften. De geactualiseerde militaire behoeften zullen dan de basis vormen voor het verdere werk van de Commissie rond het in kaart brengen van de behoeften inzake vervoersinfrastructuur voor tweërlei gebruik, zulks in samenwerking en overleg met de lidstaten.
53. De Raad merkt op dat de Commissie op 2 mei 2018 in het kader van de Connecting Europe Facility (CEF) voor de periode 2021-2027 een budget van 6,5 miljard EUR heeft voorgesteld voor militaire mobiliteit, teneinde civiel-militaire vervoersinfrastructuurprojecten voor tweërlei gebruik mede te financieren. De Raad merkt verder op dat de twee wetgevers op 7 maart 2019 overeenstemming hebben bereikt over de tekst van de CEF-verordening, met de nodige bepalingen voor de financiering van projecten voor tweërlei gebruik, die ervoor zullen zorgen dat acties zowel betrekking hebben op het TEN-V als op de door de lidstaten vastgestelde delen en knooppunten, die in de bijlagen bij de militaire behoeften zijn opgenomen. In het kader van de onderhandelingen over het meerjarig financieel kader 2021-2027 zal aan de financiële middelen voor de CEF de laatste hand worden gelegd.
54. Voorts bepaalt de tekst van de CEF-verordening dat de Commissie een uitvoeringshandeling zal vaststellen waarin de infrastructurele vereisten worden gespecificeerd die gelden voor infrastructuur voor tweërlei gebruik (zowel civiele als militaire doeleinden). In dat verband verzoekt de Raad de Commissie om de lidstaten, de EDEO en alle relevante belanghebbenden volledig te betrekken bij de opstelling van die uitvoeringshandeling. Hij wijst andermaal op de toezegging van de lidstaten om de noodzakelijke verbeteringen van de bestaande of nieuwe vervoersinfrastructuur uiterlijk eind 2020 in kaart te brengen.

55. De Raad juicht de vooruitgang toe die is geboekt met acties die in het kader van het EDA worden uitgevoerd met betrekking tot toestemmingen voor grensoverschrijdende verplaatsingen, nationale rechtskaders, vervoer van gevaarlijke goederen en douane, en verwelkomt in dit verband de start van het ad-hocprogramma in verband met procedures voor toestemmingen voor grensoverschrijdende verplaatsingen in Europa.
56. De Raad dringt aan op verdere uitvoering van het actieplan voor militaire mobiliteit, en met name: wijziging van de EU-douanewetgeving, de snelle vaststelling van het Commissievoorstel met betrekking tot de belasting over de toegevoegde waarde (btw) en de accijnsbehandeling van defensie-inspanningen binnen het kader van de Unie, en acties in verband met het vervoer van gevaarlijke goederen.
-